

INS JOSEP BRUGULAT
ESCOLES SOSTENIBLES

Memòria explicativa de
les diferents actuacions portades
a terme per les Escoles Sostenibles

Equip format per

Consol Duran
Susi Roura
Dolors Salvador
Miquel Tarrés

Juny 2011

*Abans d'imprimir aquest document, correu electrònic, pensa si
és necessari fer-ho. ESCOLA SOSTENIBLE*

ÍNDEX

	Pàgina
1. Introducció.....	3
2. Classes, separació i destinació de residus.....	4
3. La paperera per al paper d'alumini.....	6
4. Diada Verda.....	7
5. Cartelleres verdes informatives	8
6. Estalvi paper i energia	9
7. Parlament Verd.....	10
8. Fòrum Olot	11
9. Auditories	12
10. Brugulat Verd	13
11. Indicadors	13

1. Introducció

Des de fa uns anys el nostre institut ha apostat per la sostenibilitat i el respecte pel medi. Aquests conceptes no només ens els apliquem a nosaltres mateixos, portant a terme polítiques medioambientals, sinó que a través de les diferents actuacions que fem en l'institut volem fomentar l'educació dels nostres alumnes vers aquests valors

Aquest curs hem tornat a posar en marxa el Parlament Verd, un òrgan en, que hi està representat tot l'alumnat, on poden fer propostes i també denunciar diferents pràctiques que consideren que poden ser abusives per al medi

A partir del curs vinent els membres de les Escoles Sostenibles volem que aquest, el Parlament Verd, sigui el motor de la sostenibilitat, en definitiva els parlamentaris i les parlamentàries representen a la majoria de la població de l'institut; “que facin de taca d'oli”, que va comentar la Judith en la cloenda del Parlament Verd

Molt agraït

Escoles Sostenibles

2. Classes, separació i destinació de residus

En l'Institut Josep Brugulat es produeixen diferents tipus de residus que els podem classificar en dos grups: els industrials i els domèstics.

Els industrials són els que se generen en els diferents tallers del centre, aquests segueixen el tractament i destí que indica la normativa per a cada tipus. En l'auditoria externa que ens acredita amb la ISO 9001, ja es controlen d'una forma estricta, i es posa especial atenció a la seva destinació final.

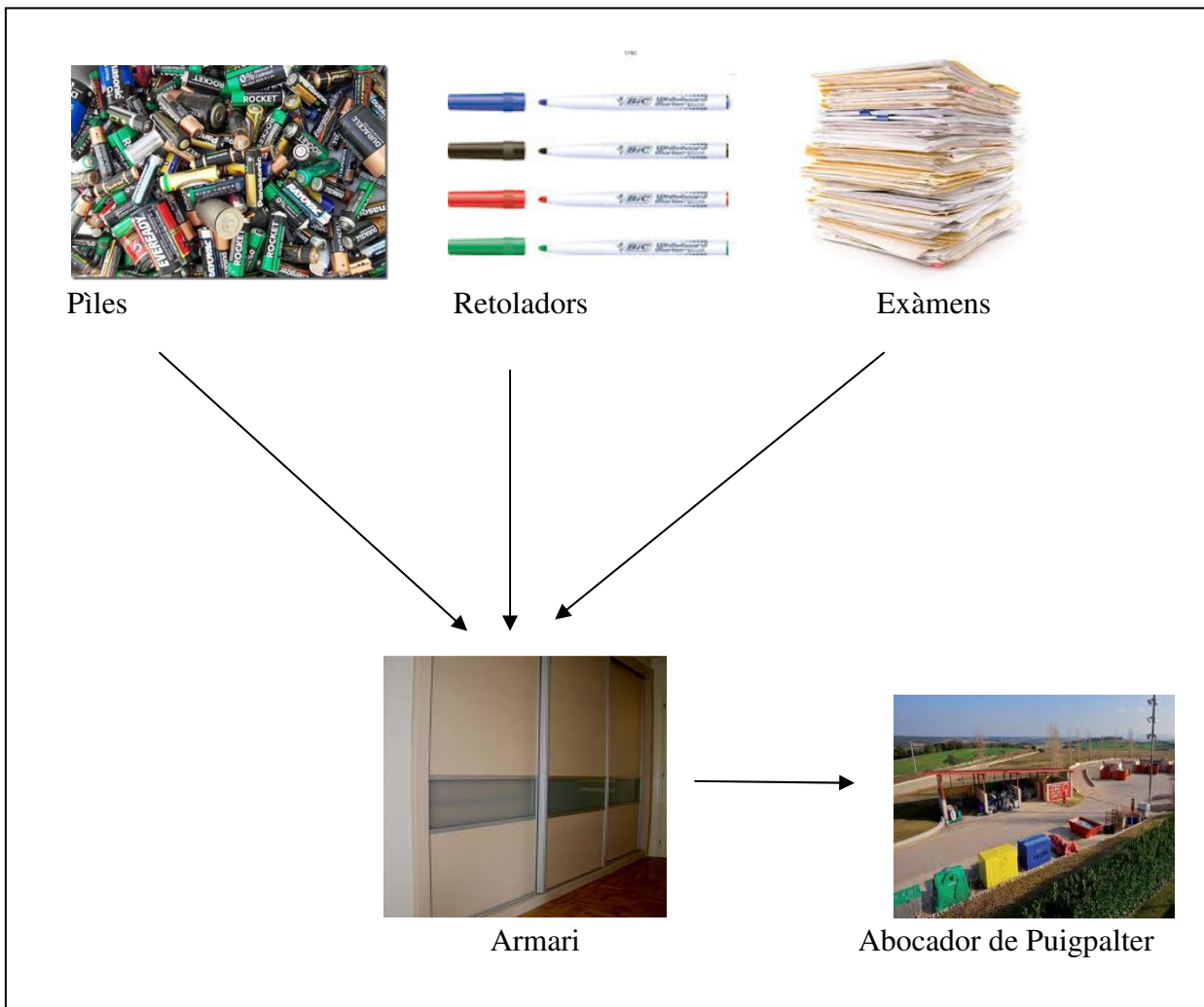
Els domèstics són aquells generats per les persones del centre (professorat, alumnat, personal de serveis,) en el seu dia a dia, utilització d'embolcalls pels entrepans, cartons de sucs.

- **Paper i cartró**, procedents d'apunts rebutjables, legislacions obsoletes, embalatges de paquets rebuts pels departaments ... aquests tipus de residus es llencen en diferents contenidors grans de color blau repartits estratègicament pel centre.
- **Bosses de plàstic, brics de sucs, llaunes de begudes**, aquests es destinen al contenidor groc, situat conjuntament amb el contenidor blau.
- **Piles**, les piles s'ubiquen en un contenidor fet amb aquest propòsit, situat en l'entrada de l'institut a l'esquerra, abans de pujar l'escala.
- **Retoladors**, els retoladors que utilitza el professorat en les aules es destinen en una caixa de cartó que està en la sala de professors
- **Exàmens i informació confidencial**, en aquest cas apliquem la llei de protecció de dades i la normativa de centre, en el cas que aquests romanguin en el centre han d'estar degudament custodiats i a final de curs es destinaran en un lloc concret per a la seva posterior destrucció.

Seguint en el procés de la destinació dels residus cal dir que els que formen el primer i segon grup, paper cartó i plàstics, la seva destinació final són uns contenidors que hi ha fora de l'institut. Aquests contenidors no estan adaptats per rebre la quantitat de residus que genera l'institut, ja que l'entrada per llençar la bossa és molt petita i això crea dificultats al personal de la neteja per ubicar-los degudament, per pal·liar això hi ha un projecte per crear dins de l'institut un petit centre de reciclatge, on l'obertura dels contenidors sigui amb una tapa més grossa on sigui fàcil llençar les bosses. Aquests contenidors estaran a l'entrada del patí, després de la porta externa metàl·lica a la dreta.

Els altres tres grups, piles, retoladors i exàmens, es destinen a un armari que hi ha en la planta baixa del centre, i en el moment més adequat avisem a la deixalleria que els vinguin a buscar per a la seva posterior destrucció.

Els membres de les Escoles Sostenibles són el responsables del tractament de les piles i els retoladors , mentre que la documentació confidencial són els caps de departament.

3. La paperera del paper d'alumini

Uns dels productes més agressius pel medi que presenta una dificultat molt gran pel seu reciclatge és el paper d'alumini.

La fabricació de papereres d'alumini va ser una proposta del Parlament Verd, a la fi de separar aquest producte de la resta d'envasos. En principi aquest recipient havia de ser senzillament unes simples caixes de cartró, però gràcies a la intervenció del parlamentari Carles López Bustins i amb la col·laboració del departament de fusteria vàrem acabar de confeccionar tres papereres, una d'elles (la que teniu a la foto) va ser dissenyada pel mateix Carles, amb el suport del batxillerat artístic; les altres dues presentaran un disseny realitzat per pels alumnes i professors d'aquest batxillerat.

Pel curs que ve tant els membres de les Escoles Sostenibles com els del Parlament Verd volem convertir aquests tres recipients en un icona de la separació i del reciclatge de les deixalles produïdes en l'institut; és un producte que els membres del Parlament Verd, el valoren, se l'han fet seu, i volen que compleixi amb la seva finalitat

En el Brugulat Verd podreu veure els plànols i la memòria explicativa del projecte:

<http://www.iesbrugulat.net/escolesverdes/wp/>)

De totes maneres tot i disposar d'aquests tipus de recipient les Escoles Sostenibles i el Parlament Verd insistiran en la NO utilització del paper d'alumini, utilitzant a canvi diferents embolcalls més respectuosos amb el medi com pot ser el paper de cuina, bosses de roba ...

4. Diada Verda

Aquest dia, que coincideix amb l'últim dia de classe del trimestre abans de les vacances de Nadal, es realitzen diferents actuacions per sensibilitzar l'alumnat en la sostenibilitat, reciclatge i consum responsable.

Les activitats són molt variades, com la creació d'un mandala a través de productes procedents del rebuig, punts de llibre, clauers de llana o feltre, jardineria

El membres de les Escoles Sostenibles tenen el compromís de donar una aparença més agradable al nostre institut i han realitzat diferents plantacions de plantes autòctones. Aquesta actuació es va realitzar el dia de la jornada verda:

Xerrada de fotografia aèria
Fent clauers de llana o feltre
Punts de llibre
Cubs
Imants
Pines de targeta
Inicials
Llibreta 2
Mandala amb materials naturals kapla
Figures del pessebre
Arbre de Nadal
Vaca de notes
Marcs de fotos
Safates de cartró
Llibreta 4
Découpage decoració i punts de llibre
Jardineria

Zona enjardinada

(Nota podeu consultar totes aquestes activitats accedint al Brugulat Verd):

<http://www.iesbrugulat.net/escolesverdes/wp/>

Hi ha una intencionalitat per part dels membres de les Escoles Sostenibles de fer aquest dia amb un format diferent del que s'ha fet aquest any.

5. Cartelleres Verdes informatives

Les Cartelleres Verdes informatives, són un espai per a la divulgació de notícies o esdeveniments relacionats amb el medi i la sostenibilitat. Periòdicament es van renovant, aportant nous coneixements i fent divulgació d'allò que ens pot interessar. Recomanem la seva consulta periòdica. Aquesta cartellera està situada en la planta principal, baixant del primer pis.

Cartellera Verda informativa

6. Estalvi paper i energia

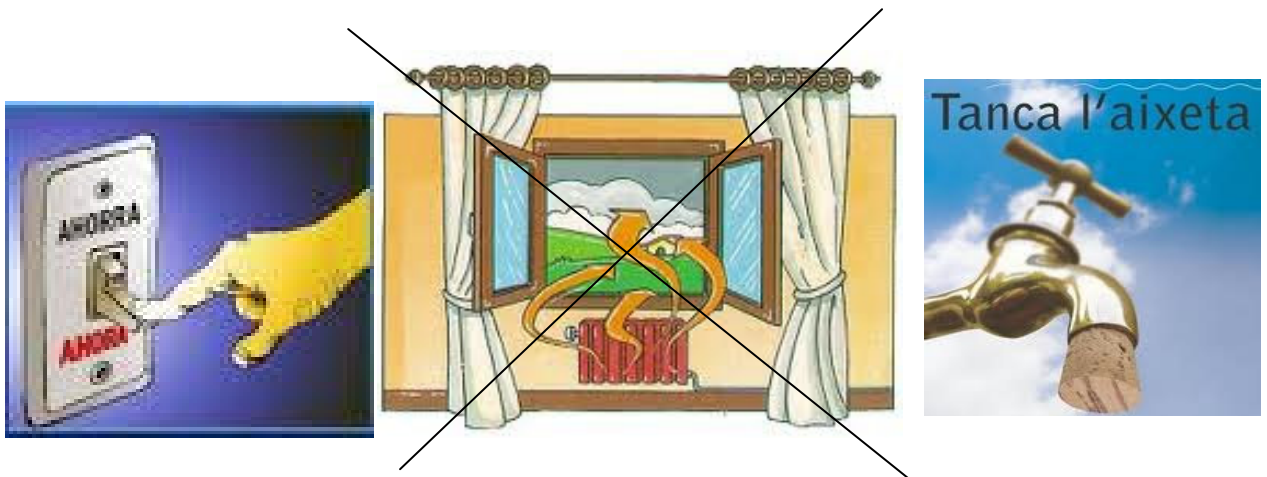
Quant al consum de paper l'última dada que disposem facilitada pel cap d'estudis en Josep Planes, hem passat d'un consum de 289.315 fotocòpies durant el curs 2009/2010 a 262.232 fotocòpies durant aquest curs 2010/2011, això representa una reducció del 9%; reducció que voldrem ampliar-la per al proper curs 2011/2012

A què es deu aquesta reducció ? la utilització del suport digital en fer exercicis com el Moddle, l'1 x1 o la intranet ha fomentat aquesta reducció. La utilització de la "frase verda" sobre la conveniència d'imprimir un correu o un document de ben segur que ha també ha fet reduir el consum.

Les Escoles Sostenibles proposen la continuació de la col·locació de la frase verda en tots els documents o correus electrònics.

Estalvi d'energia, quant aquest punt és necessari que a través del membres del Parlament Verd es mesuri diàriament la temperatura de cada aula, per aquesta manera anar ajustant la calefacció en cada zona, per arribar a una temperatura anomenada de confort.

S'estimularà la consciència de tancar finestres, apagar llums i tancar aixetes amb cartells escrits o bé amb imatges representatives de cada fet.

Aquí teniu uns exemples de cartells per als propòsits esmentats anteriorment.

7. Parlament Verd

El Parlament Verd és un òrgan autònom de les Escoles Sostenibles, integrat per dos representants dels alumnes de cada curs dels estudis de secundària, aquests de caràcter obligatori, i un de batxillerat, cicles per cada curs i PPAS de caràcter voluntari.

La funció del Parlament Verd és canalitzar les propostes que vinguin de l'alumnat en temes de sostenibilitat i medi ambient, i també denunciar aquelles propostes que creuen que no s'ajusten als criteris anteriors.

Un punt fort del Parlament Verd ha estat la gran quantitat de propostes que han sorgit ja des de la primera sessió parlamentària, la dificultat ha estat a canalitzar aquestes propostes en fets concrets per la manca d'un lideratge clar; també hem tingut la dificultat de concretar les sessions parlamentàries, o no els arribava la convocatòria, o quan els arribava algun grup no hi era o tenien una altra activitat que els impossibilitava l'assistència al Parlament, per pal·liar aquest fet a l'inici de curs ja concretarem les sessions parlamentàries que seran 1 a l'inici de curs anomenada Assemblea Constituent: on es redacten els propòsits i les polítiques mediambientals a seguir, 2 de seguiment o de control durant el curs per veure la concreció i resultats de cada proposta i l'última de valoració de resultats i dissolució del Parlament, ja a finals de curs.

El Parlament anomenarà diferents comissions parlamentàries els objectiu de les quals seran diversos: pel control de la bona separació de residus, control de la temperatura de les aules, indicació dels diferents cartells del Parlament ... Així d'aquesta manera serà més operatiu i resolutiu.

Parlamentaris i parlamentàries en el dia de dissolució del Parlament
acompanyats per en Miquel de les Escoles Sostenibles

8. Fòrum d'Olot

El dia 31 de març els membres del Parlament Verd, Sònia Llorens, Pau Massanas i Adrià Huguet acompanyats per Miquel Tarrés de les Escoles Sostenibles, varen participar al I Fòrum d'Olot d'Escoles Verdes per la Sostenibilitat de Catalunya.

Els treballs realitzats al matí varen ser, per part del professorat, l'intercanvi d'experiències i criteris d'avaluació d'una bona pràctica d'educació ambiental i per part de l'alumnat l'intercanvi i anàlisi d'experiències en el marc del CONFINT; finalment a la tarda, una acció conjunta de replantació d'espècies autòctones i de reconeixement d'espècies invasores en el volcà Montsacopa.

Es varen presentar diferents propostes tant en la reunió dels professors com els de l'alumnat, d'elles una per la seva importància la descriuré:

L'institut de la Garrotxa va presentar un projecte on permet l'estalvi en el consum de gasoil, mitjançant l'energia solar tèrmica, amb plaques solars escalfa l'aigua abans d'entrar a la caldera de la calefacció. Una empresa es dedica al muntatge de les plaques solars i la instal·lació necessària sense cap cost, i una part de l'estalvi del gasoil que s'aconsegueix passa a l'empresa en concepte de retribució per la instal·lació efectuada, l'empresa garanteix un estalvi per l'institut d'un mínim d'un 10%, el període d'amortització, on l'empresa recapta part de l'estalvi, dura de 9 a 12 anys, després d'aquest període la instal·lació passa a ser de l'institut.

Pau Massanas, Sònia Llorens i Adrià Huguet plantant un arbre

9. Auditories

Tres auditories han passat l'Escola Sostenible durant aquest curs:

L'auditoria externa que ens acredita amb la ISO 9001. En aquesta auditoria estan molt més interessats en els aspectes legals, el destí final dels residus bàsicament industrials, els generats en els tallers, quin és el seu tractament i quin el seu destí final, i també els residus generats en el laboratori. Acreditat sempre amb documents que avalin aquestes accions.

En la QUALicat en aquesta auditoria estan ja més interessats en el procés de separació de residus com les diferents actuacions que fem de l'Escola Sostenible.

Igualment té el mateix tractament en el cas de les Auditories internes

En aquestes dues últimes ens varen preguntar perquè no anàvem per l'obtenció de la ISO 14001, situació que hem descartat tant les Escoles Sostenibles com així l'equip directiu i el responsable de qualitat, per la seva complexitat i feina que ens portaria arribar a tenir aquesta certificació i també perquè en aquests moments no està previst en els plans de centre, de totes maneres al proposar-nos en aquests dues auditories vol dir que estem molt a prop de la ISO 14001.

10. EL BRUGULAT VERD

El Brugulat Verd és l'instrument més potent amb que compta les Escoles Sostenibles com el Parlament Verd, per difondre les seves idees, notícies, recomanacions ... És un espai gestionat pels membres de les Escoles Sostenibles, però obert a tothom. Cal potenciar aquest espai, que sigui visible i a la vegada molt visitable per tots els que integrem l'institut.

El propòsit pel curs vinent és buscar-hi un altre nom, que passi a anomenar-se per exemple ESPAI VERD.

11. Indicadors

Els indicadors proporcionats pel responsable de qualitat de curs anterior al d'aquest indiquen un coneixement de les actuacions de les Escoles Sostenibles que podem considerar baix, a principi de curs les Escoles Sostenibles vàrem proposar-nos uns objectius per aquest curs 2010/2011, en el moment de redactar aquesta memòria desconeixem els ítems corresponents a aquest curs, per tant no podem fer una valoració del nivell de coneixença actual.

En la següent taula reflectim els ítems del curs 2009/2010 i l'objectiu per aquest curs:

	curs 2009/10	objectiu 2010/2011
1r ESO	5,77	7
2n ESO	5,65	7
3r ESO	5,30	7
4t ESO	6,50	7
Cicle Mitjà	3,41	5
Batxillerat	4,61	5
PPAS	4,00	5
Cicle superior	5,50	6
Mitjana	5,09	6,13